

**DE VOORZITTER VAN DE RECHTBANK
VAN EERSTE AANLEG, ZITTING
HOUDENDE TE HASSELT
ARREST van 5 OKTOBER 2004**

In zake:

1. **A. Ismail**, werknemer, geboren op 12.06.1960 en zijn echtgenote, **T. Sündrüz** huisvrouw, geboren op 1 januari 1968, beiden wonende te 3550 Heusden-Zolder, (...) in hun hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers aangaande de persoon en de goederen van de minderjarige, **A. Esra**, geboren op 06.05.1988, studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, vijfde jaar verkoop, eveneens wonende te 3550 Heusden-Zolder, (...),
2. **A. Kasim**, werknemer, geboren op 03.08.1963 en zijn echtgenote **Y. Hamiye**, huisvrouw, geboren op 04.03.1962, wonende te 3530 Houthalen, (...), in hun hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers aangaande de persoon en de goederen van de minderjarige **A. Melek**, geboren op 08.08.1989, studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, 4^e jaar handel (H.A.A.),
3. **H. Hatice**, geboren op 23.07.1986, wonende te 3500 Hasselt, (...), studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, 7de jaar specialisatie,
4. **F. Khardija**, geboren op 14.08.1986, studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, 5de jaar humane wetenschappen, wonende te 3500 Hasselt, (...),
5. **F. Zainab**, geboren op 20.05.1986, studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, 4de jaar kantoor, wonende te 3500 Hasselt, (...),
6. **E. M. Mohamed**, werknemer, en zijn echtgenote **B. Fatima**, huisvrouw, beiden wonende te 3500 Hasselt, (...), in hun hoedanigheid van ouders en wettelijke vertegenwoordigers aangaande de persoon en de goederen van de minderjarige **E. M. Anna**, geboren op 23.05.1988, studente aan de Provinciale Handelsschool te Hasselt, vijfde jaar economie-talen, wonende te 3500 Hasselt, (...),

eisers, vertegenwoordigd door mr. S. V. der V., advocaat te 3545 Haien, (...),

tegen:

HET PROVINCIEBESTUUR VAN LIMBURG, vertegenwoordigd door de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, met kantoren te 3500 Hasselt, (...), in haar hoedanigheid van inrichtende macht/organisator van het onderwijs in de Provinciale Handelsschool te Hasselt, Gouverneur (...), 3500 Hasselt,

verweerster, vertegenwoordigd door mr. K. Geelen, advocaat te 3500 Hasselt, (...),

VOLGT HET VONNIS:

Gelet op het verzoekschrift tot staking, ter griffie neergelegd op 22 september 2004,

Gelet op de geschreven conclusies en stukken van partijen.

1.

Eisende partijen beogen bij toepassing van art. 19 - 22 van de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

- het bestaan vast te stellen van een daad waardoor de bepalingen van art. 2 van deze wet worden geschonden, te weten de weigering om eisende partijen of de dochters van eisende partijen toe te laten in de klaslokalen met hoofddoek;
- verwerende partij verbod op te leggen om deze leerlingen de toegang te weigeren tot de klaslokalen of andere ruimtes van de school met hoofddoek, onder verbeurte van een dwangsom van 500 euro per inbreuk.

2. Standpunt eisende partijen.

Eisende partijen zijn leerlingen, die de lessen volgen in de Provinciale Handelsschool te Hasselt.

Eisende partijen verwijzen naar het schoolreglement dat op 1 september 2004 van toepassing werd en waarin o.m. wordt gesteld: "*...je mag geen hoofddeksel dragen in de klas, in de studie- of in de eetzaal...*".

Dit schoolreglement werd opgesteld door verwerende partij en goedgekeurd door de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Limburg op 1 juli 2004.

Eisende partijen houden voor dat zij verplicht zijn de hoofddoek te dragen vanuit hun geloofsopvatting. Door te verbieden een hoofddoek te dragen, heeft verwerende partij een beperking opgelegd aan de religieuze geloofsovertuiging, zoals gewaarborgd bij art. 9 E.V.R.M. en art. 19 van de Grondwet; deze beperking vormt een directe of minstens een indirecte discriminatie.

3 De omvankelijkheid.

Inmiddels hebben de ouders van Melek A. (eisende partij sub 2), Khardija F. (eisende partij sub 4) en de ouders van Asma E. M. (eisende partij sub 6) het gewraakte schoolreglement ondertekend en volgt Zainab F. (eisende partij Sub 5) de lessen zonder hoofddoek (zie stukken 17-18-19 verwerende partij).

Nu zij het schoolreglement hebben ondertekend en aldus hun akkoord hebben gegeven om zonder hoofddeksel de lessen te volgen, hebben zij geen belang in deze procedure.

De bewering dat zij onder druk hebben getekend, wordt door geen enkel objectief gegeven ondersteund; de verwijzing naar het lopende schooljaar en een eventuele achterstand in het aangeboden leerstofpakket staat met in verhouding met een religieus principe.

Enkel de vordering van de ouders van Esra A. (eisende partij sub 1) en van Hatice H. (eisende partij sub 3) is ontvankelijk.

4.

In casu wordt geen directe discriminatie aangetoond: door de eisende partijen wordt niet aangetoond dat de inrichtende macht de leerlingen verschillend behandelt en dit op basis van hun geloof of levensbeschouwing.

Eisende partijen wijzen erop dat sommigen van hen reeds een aantal jaren les volgen in de Provinciale Handelsschool te Hasselt; ook voor dit schooljaar werden de eisende partijen toegelaten tot het volgen van lessen in deze school, zodat er mag worden aangenomen dat er geen sprake is van directe discriminatie.

5.

Onderzocht dient te worden of er sprake kan zijn van indirecte discriminatie, m.n. wanneer een ogenschijnlijke neutrale bepaling als dusdanig een schadelijke weerslag heeft op personen op wie een discriminatiegrond van toepassing is, tenzij die bepaling objectief en rederlijkerwijze wordt gerechtvaardigd.

Eisende partijen voeren aan dat het verbod om een hoofddoek in de klaslokalen te dragen, een beperking vormt op hun vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; zij wensen zich mensen met een islamitische geloofsovertuiging te confirmeren met de religieuze plichtenleer en aldus in het openbaar een hoofddoek te dragen.

Terecht merkt verwerende partij op dat de godsdienstvrijheid geen absoluut recht is; deze vrijheid kan onderworpen worden aan wettelijke beperkingen of aan beperkingen die in een democratische samenleving nodig zijn voor de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

6.

Verwerende partij wijst erop dat zij als onderwijsinstelling de taak heeft er over te waken dat een maatschappelijk debat -m.n. de polemiek in Frankrijk gevoerd m.b.t. het verbod tot het dragen van hoofddoeken in openbare scholen- geen bedreiging mag vormen voor haar belangrijkste taak, nl. het verstrekken van onderwijs.

Eisende partijen gaan voorbij aan het feit dat in de school een onderricht in de islamitische godsdienst wordt aangeboden: het recht op godsdienst wordt niet alleen gerespecteerd maar tevens onderwezen.

Bovendien dient te worden opgemerkt dat eisende partijen het verbod op het dragen van een "hoofddekseel" beperkend uitleggen: elke vorm van een hoofddekseel wordt verboden en dit als een teken van omgangsvorm, houding en gedrag van de leerlingen binnen en buiten de school.

Vervolgens is het belangrijk te onderstrepen dat godsdienst belijden, eerder een vorm van innerlijke geloofsovertuiging is; ook andere godsdiensten maken het dragen van een uiterlijk kenteken verplicht, doch eerder om zich als medegelovige kenbaar te maken aan dezelfde godsdienstgemeenschap dan om de aandacht te trekken van een niet-gelovige.

Eisende partijen hebben de sereniteit van het maatschappelijke debat aangetast door zich te identificeren met een aantal moslimmeisjes, die in de loop van de maand november 2003 een interview hebben toegestaan aan een dagblad waarin scherp werd uitgehaald tegen leerkrachten, die verdacht werden van racistische uitlatingen en handelingen.

Door hun radicale houding werd de orde en de rust in de school verstoord; het verbod op het dragen van een hoofddekseel voorkwam dat de leerlingen zich in groepen zouden opsplitsen al naargelang zij zich betrokken voelden met het debat over de "hoofddoeken".

7.

Door verwerende partij werd geen daad van directe of indirecte discriminatie gesteld.

Uit de pleidooien is gebleken dat in totaal 20 meisjes van islamitische geloofsbelijdenis in de Provinciale Handelsschool zijn ingeschreven, terwijl de voorgehouden daden van discriminatie slechts worden verweten door 6 leerlingen, waarvan 4 leerlingen zich thans hebben geconfirmeerd met het schoolreglement. De bewering dat dit reglement een vorm van "toetredingscontract" vormt, is irrelevant: het staat de leerlingen vrij zich op een andere school in te schrijven,

Uit geen enkel element kan worden afgeleid dat het verbod tot het dragen van een "hoofddekseel" een verschil in behandeling vormt van of een schadelijke weerslag heeft op eisende partijen.

* * *

Gelet op de artikelen 2, 30 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, en de artt. 2, 19 en 22 van de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

OM DEZE REDENEN :

Wij, 1. VAN COPPENOLLE, ondervoorzitter, aangewezen bij beschikking d.d. 22 juni 2004 als rechter in kort geding, zitting houdende zoals in kort geding, bijgestaan door B. GHEUENS, e. a. adjunct-griffier, recht doende op tegenspraak,

Verklaren de eis van de ouders van Melek A. (eisende partij sub 2), van Khardija F. (eisende partij sub 4), van Zainab F. (eisende partij sub 5) en van de ouders van Asma E. M. (eisende partij sub 6) niet ontvankelijk.

Wijzen deze partijen af

Verklaren de eis van de ouders van Esra AKARSU en van Hatice HOSAF ontvankelijk doch ongegrond.

Wijzen deze partijen af.

Veroordelen eisende partijen tot de kosten, begroot aan de zijde van verwerende partij op 116,51 euro rechtsplegingvergoeding.

**ALDUS GEDAAN EN UITGESPROKEN IN OPENBARE TERECHTZITTING
KORT GEDING TE HASSELT, op 5 oktober 2004.**